

"לייהודים היתה אורה" אמר רבי יהודה:

אורה - זו תורה.

וכך הוא אומר:

"כי נר מצוה ותורה אור" [מגילה ט"ז]

לזכרה של: אורה מושקוביץ ע"ה
משואות יצחק

דף עיר

במפרשים

ויל"ע מ.מושקוביץ * משואות יצחק 79858 ד.ב.שדה-גת * טל': 08-8616173 * פקס: 08-8616174

פרק ל' בשלה

א. משך חכמה עם פירוש הרב י. קופרמן.

פרק י"ד פסוק טו: יה, כי מה תצעק אל, דבר אל בני ישראל
וישמע.

לכו בוכות שהלכו ליט ומשת אחריהם ובכע
היהם. וכן אמרו להלן במקילתא (פרשנה
סעיף ב): מתוך שהיה נוטלין עצה קפץ
נתשוון בן עמיינדב ונפל ליפ. ויעוזן הוספה תא
ברכות פרק ד, טו: וזה שאמר "דבר אל
בני ישראל ויסעו" — הם יסעו ואתה
אחריהם, ובוכות זה יבקע הום.
(ז, טו) ו. דבר אחר: נקראו הנביאים
מלאכים, הדא הוא דכתיב (במדבר כ) "וישלח
 מלאך ויזכיאנו ממצרים וגור" וכי מלאך ה' היה?
 והלא משה היה? ולמה קורא אותו מלאך? אלא
 מכאן שהנביאים נקראים מלאכים.

במקילתא (פרשנה ג סוף א): ר' יהוחה
 אמר, אמר הקב"ה למשה: משה אין לך
 לישראל אלא ליטע! נהרא דמפרש דכל בני
ישראל הלכו אחרי משה כצאן בבקעה אחר
 הרועה, אמרם ביט צזה הקב"ה למשה שיטע
אחרי העם, והנה באמונתם בו ילכו בתוך
 הים, ובוכות הנגשיה שיבאו תוך המים ביט
 יבקע להם הום. לכן כתוב (פסוק יט) "וישע
 מלאר האלקים והחולך לפני מהנה ישראאל וילך
 מאחריהם" — זה משה שנקרא כאן מלאר
 האלקים, וכמו שכותוב בתgee (א, יג) "ויאמר
 חגי מלאך ה'" [יעיון ריש ויקרא רבבה].

הנאה

1. 怯אלאה אם תקראי מטאילו מססאך?
2. תקם תקיית יטכלך אתך לאהו שהיא אחים את כל האחים, אפקלאות?
3. אתה היתה אחות המתרכז"ה ז' ווות את מסקנת אחיכם.
4. תקם לך הוואין?
5. איך אהעמת בסיסויך לך אעת רגען?

* * *

ב. תוספת ברכה.

פרק י"ד פסוק טו:

ואתה הרם את מטה ונתה את ירך על הום (י"ד ט"ז)
כפי המתבאר במיר כאן צוה ה' את משה להשליך את המטה ולעשות דבריו
 רק בנטית הום. ויהי לפי זה באור הלשון "חרט" השלבת ותרחקת, כמו
 הרימו מכסול מדרך עמי (ישעיה, נז י"ד). כלומר, הסירה, הריחוק מכשול,
 וכן בפרש ויקרא (ד' י"ט) ואת כל חלבו יריט ממנה. שפהונה — יסיד
 ירחיק ממנה.

ומה שראה המדרש לפреш כן את הפעלה "חרט", ולא מענין הגבתה.
 כמו הרימות ידי (פ' לך, י"ד כ"ב) אפשר לומר עפי' המבוادر במדרשים
 שהיו החרוטמים או מרים, כי כל המפותחים שטעשה משה הוא בכח הבישוף
 וראי' לו (כד היו אומרים) שהי' אותו המטה בידה וכן לכיסוף דריש
 לאחיזה מטה, (אולי היה על דרך הכתוב בחושע, ד' י"ב, ומכלו יגיד לו)
 — וכן צוה לו עתה ה' שנית את המטה, כדי שלא יאמרה כי את דבר
 קריית ים סוף עשה בכישוף.

1. מִכְאֲוֹתָה אֵת קַרְעֵי אֶקְפָּלִי כְּסֻסָּק תַּחַצְלִיק אֵל אֶקְפָּלִי סִירָעָה נָתָה?
 2. אֵת חַסִּיקָה שְׁמַאֲגָרָה כְּאֵת צִיכְלָה הַכָּאָה-גַּסְתָּה, גַּזְתָּה?
 3. אֵת חַיָּתָה 9 אַנְתָּה חַחְלָוָהִים אֵלִיךְ מַתְפָּלִים אַלְכָּקְ?

* * *

ג. דְּמַבְּגַן.

פרק יד' פסוק לא':

(לא) וירא ישראל את היד הגדולה. את הגדולה העשתה ידו של הקב"ה. והרבב לשונות נוטלים על לשון ידה, וככלו לשון יד מפש' הון, והמתכוּן יתכן הלשון אחר ענין הדברו לשון רשות, אבל אונקלות * לא פירש היד הגדולה גבורת אבל אמר ית גבורת ידה הרבה *. ור' א אמר הסנה הגדולה וכן הנה יד ה' הוויה במקננו **, כבודה פאר יד האללים שם **. ועל דרך האמת יאמר שנגלה לסת היד הגדולה והויה מודת הרין ***. שעשה תי במצרים כי היה שם במצרים מבה בתם, וזה כמו ועל הארץ והארץ אה אשו הגדולה **. והוא הימין ** אשר תרעץ אובי, והוא זרוע ה' שאמר כתוב עורי עורי לבשי עז זרוע ה' **, חלה את היא המחרבות ים **, ולא יתעלם ממד' ** מה שאמר לבשי עז ממה שכתנו בפסוק מידי אביד יעקב ****:

1. אֵת קַרְעֵי אֶחָטָזָלָל כְּאֵת תַּחַצְלִיק הַפְּתָלָה?
 2. אֵת סִירָעָה כְּאֵת וְאֵת הַוְאָה אַנְסָה גַּזְתָּה?
 3. אֵת גַּזְתָּה סִירָעָה אַזְקְרָעָס?
 4. אֵיךְ אֶפְלָה נָתָת מַפְרָן-אַלְכָה?
 5. אֵת?" זִיכְרָה תַּחַתָּת" פְּגָעָן נָתָה?
 6. הַקְּמָה גַּזְתָּה כְּלָתָה צָוָה צָבָה תַּחַנְעָן?

* * *

7. מְדֻדָּשׁ לְבָבָה.

פרק טו' פסוק א': אָוֹ נִשְׁיר מִשְׁהָ – קָדָה הוּא דְּכַתְּבִּיבָה: (מלכים סח. כו)
קָדְמוּ שָׁרִים אָמַר נָעִים, אמר ר' יוחנן: *בקשו הפלאקים לומר שירה לפני
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּאוֹתוֹ הַלִּילָה שְׁעַבְרוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַיּוֹם, ולא הבין הקדוש
ברוך הוא, אמר להם: לְבִינּוּתִי תַּחֲנוּן בָּצָרָה, ואתם אומרים לפני שירה? קדא
הָוּ דְּכַתְּבִּיבָה: (שמוחה י.ב) עַלְאָ קָרְבָּה וְהָאֵל וְהַכְּלָה הַלִּילָה, כמה דמייא:
(שׁוֹהֵה וּגְזֵה) זכרה זה אל זה ואמר, וככין שיצאו יישראלי מין הים באו הפלאקים
לְמִקְדִּים שִׁירָה לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אמר להם הקדוש ברוך הוא: בְּקָדְמוֹ
בְּנֵי תְּחִלָּה, קדא הוא דכתייב: אָוֹ נִשְׁיר מִשְׁהָ, אָוֹ שָׁר לֹא נָאַמֵּר אַלְאָ אָוֹ נִשְׁיר,

1. אִי קַרְעֵי אֶקְפָּלִי כְּוֹנָה תַּחַלְלָה אֵת גַּמְלִין?
 2. הַיְּה גַּפְּקָה תַּעֲמָה כְּבָאָה וְוִתְּכָלָה גַּזְתָּה?
 3. אֵת וְאַתְּיִ פְּגָעָה הַמְּפָאָכִים גַּזְתָּה?
 4. גַּנְמָה גַּפְּקָה תַּרְיִים הַקְּפָמָה גַּנְמָה כְּנָאָר שִׁירָה גַּפְּקָה מְקַבְּתָה?
 5. גַּנְמָה אַיְלָה הַקְּפָמָה לְכָוֹת קְזִיאָה גַּוְלָה גַּוְלָה שִׁירָה?

* * *

ה. מֵי דְּשִׁילָה הַאַדְמּוֹדָר מְאַזְוּבִּיאָה. פרק טו' פסוק א':

סָום וּרְכָבוֹ רַמָּה בֵּין. סום מולש על מסילות וסמטאות, וווככו מולש על ישׁוּב כְּדֻעַט, סמלמנס הם הקומן צלע ירוש. וננה לומות טעוולס נעם טרוליס מלט טוּס**, לין לאס כה נומנס טם עטמס רק מטפטייס לכל מהוּט נסס, ע"כ נומר קודס סום ולפ"כ רוכבו, טומל טומלטס כל מהוּט וلين לאס כה ליטאל, מו יטלטו עטוט.

בְּשַׁלֵּחַ

הנָּגָן גָּתָּתִי נִמְלָא [מִנְקֹוק נ' מ'] כִּי מִרְכֶּב עַל
סֻוּסָּךְ וּכְוֹ. וְנִמְלָא מִתְּלָבָב מִרְכֶּב סִינְיוֹ כָּתָּתִי"
ימָן טוֹנָה לְטַלְתָּלָן, קָודֵס סִינְגָּה לְדַיְתָּלָס,
יְמָמָס לְמוֹסָה, סָלֵם יְקָם מִלְּלָס לְמַטְּנוֹן
וְסָמִיכָה יְמָן חֲוָתָה נְכָלִי שְׁלָמָה כִּי יְכָלֵן לְקַמְמָה
כָּלְלָן לְזָנוֹ. עַלְכָּלָן קָודֵס כִּי מִלְּכָבָב
סְמָולָה עַל פְּצָנָן וִישָׁוֹן קְדֻשָּׁתָּן, וְסָמִיכָה סֻוּסָּךְ
לְזָנוֹ פְּקָפָעָם טוֹנָה נְמַקְלִילָם צָוִי.

מִלְּכָבָב

.1

כָּלְפָעָן - כִּי אַתְּ פְּרָכָתָה אֲקִינָה תְּפִירָעָן - אַתְּ תְּמַסְּקָה אַמְּבָעָה אַמְּבָעָה בְּלָבָב!

.2

וְאַיְשָׂחָה, אַיְקָה וְאַיְמָעָה אַיְמָעָה פְּסָקָעָה כְּנָעָה?

.3

אַמְּמָעָה גְּסָסָה וְאַמְּמָעָה אַמְּמָעָה הַלְּכָפָה?

.4

אַמְּמָעָה אַזְּחָתָה כָּלְפָעָן - אַתְּ תְּעַזְּבָה אַזְּחָתָה אַזְּחָתָה?

.5

אַמְּמָעָה אַזְּחָתָה מַתְּכָבָב גְּפֵי לְתָה?

.6

* * *

ו. תורת משה - הַאֲלָשִׁיךְ

פרק טו' פסוקים י"ד-ט' : שְׁטוֹן עַטְיוֹם יַרְגֹּנוּ חַיְל אֲחוֹן יִשְׁבַּי פָּלָשָׁת. אֵין
נְבָדָלוּ אַלְפָי אֲדוֹם אַלְיָי מֹאָב יְאָחוֹבוּ רַעַד
נְמַטָּה כְּלַי וְשָׁבֵי כְּנָעָן. תָּפֵל עַלְיָהָם אִימָתָה
וּפְחַד בְּגַדְלָן זְרוּעָן יִדְסָוּ בְּאָבָן עַד יִעַבֵּר עַמְךָ
יְיַעַד יִעַבֵּר עַמְךָ זוּ קְנוֹת (טו' יִדְעָת).

(יז) אחר אומרו אין הקב"ה פעל נס המצריים
צדקה וטובה בימן. וכן לישראל בה ובהפכה.
חוֹרֵר אל עַנְיָן רַאשָׁן הוּא קְרִיעַת הַיּוֹם, ואמרו
כִּי שְׁטוֹן כָּלּוֹת הַעֲטִים וַרְגָּנוֹ, כִּי כָּלָם יִשְׁעָיו.
כמו שאמרו ז"ל (שמות רבבה כא ו' ובקע ה'יס
לא אמר אלא וּבְקָעָו הַמִּיטָּם), הם כל מינו
שבועלים. ושאלו על הדבר, ושמעו עניין קְרִיעַת
יִם סּוֹף. אך חיל וכаб של הרוגת בני אפרים
שהיה דם צוֹעֵק,acho לוֹשְׁבֵי פָלָשָׁת, באומרים
כִּי עַתָּה יִשְׁרָאֵל יִקְמֹן נִקְמַת אֲחֵיכֶם.

פרק ט' פסוקים י"ג-ט' : שְׁמָנָה גָּמָלָה לְפָנֵיךְ, וְהָוָה, עַד יִעַבֵּר עַמְךָ
וְעַד נְוִיחָלָה לְפָנֵיךְ, וְהָוָה, עַד יִעַבֵּר עַמְךָ
וְעַד קְנִיתָה, בְּמַצְדִּים. כְּכֹתוּב אָצְלָנוּ עַל הַלָּא הָא
אָבֵר קְנָה. כְּלָוְמָר, וְלֹא תָהִיה הַהְעִברָה לְאָוֹן
דוֹר שני, אלא הַיּוֹצָאִים שְׁקִינָת כּוֹם. כְּאֵשׁ
הָיָה כִּי כָל שְׁשִׁים רְבָוָה שְׁמַעְשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה
לֹא יִعַבְרוּ לְאָרֶץ. וְהָנָה תְּהִיא מַתְּקִים, אֵם לא עַל
עַונְמָרְגָּלִים וְעַל עֲשָׂותָם אֶת הַעֲגָלָה.

מִלְּכָבָב

.1

כָּלְפָעָן אַזְּחָתָה אַתְּ תְּאַזְּקִיתָה גָּמָלָה גָּמָלָה פְּסָקָי תְּמִימָה?

.2

גָּמָת כְּלָגָם כָּלְפָעָן קָחָת אַנְיָה חַיָּה כָּקָחָת כְּלָגָם וְאַנְיָה?

.3

גָּמָת הַמָּס הַמְּקִיָּת הַיְאָמִים אַסְיָעָת הַמְּלָאָה?

.4

אַתְּ פִּיקְדָּעָלָה אַתְּ מְלָאָה אַתְּ מְלָאָה?

.5

אַתְּ פִּיקְדָּעָלָה אַתְּ מְלָאָה אַתְּ מְלָאָה?

* * *